

sizin, malları ekonomik ömürleri süresince kullanabilmektedir.

— Yatırımların banka kredisiyle karşılanması durumunda, bankalar karşılaşacakları riskler dolayısıyla daha yüksek bir teminat istemektedirler. Yatırımcı bu teminatı bulsa dahi, alacağı kredi epey pahalıya gelmektedir. Oysa, ithalat yolu ile kiralamada, yatırımcı firmanın (kiralayanın) malın mülkiyetine sahip olması kendisi açısından yeterli bir teminat sayılmakta, diğer teminatlara fazla itibar etmemektedir. Dolayısıyla banka kredisi alma olanağı sınırlı olan yatırımcılar açısından, özellikle yatırım malı ithalinde, finansal kiralama yöntemi, satın almaya oranla daha çekici olabilmektedir.

— Kiracı durumundaki işletmeler, kira ödemelerini gider olarak gösterebildikleri için, yatırım mallarını satın almaları yerine kiralamaları, vergi açısından daha avantajlı olmakta, dolayısıyla kiralama satın almaya oranla daha ucuza gelebilmektedir. (*)

4. SONUÇ

Yukarıdaki açıklamalarımızdan da anlaşılacağı üzere, tekstil sektörümüzün teknolojik açığını kapatmada oldukça uygun ve hâlâ çekiciliğini koruyabilen yollardan birisi de "İthalat Yolu ile Kiralama"dır ve tekstil makinaları imalatına yönelik sanayi sektörümüzün, tekstil sanayiinde faaliyette bulunan tüm fabrika ve atölyeler için yeterli hale gelinceye kadar bu yolla makina, araç ve gereç temini-

nine gitmek, kiralama'nın sağlayacağı avantajlar da göz önüne alınacak olursa, daha makul ve daha elverişli olacaktır.

KAYNAKÇA

Tekstil Konusunda:

- ÖZDEMİR M., Tekstil Endüstrisinde Yeni Makina ve Teçhizata Duyulan İhtiyaç ve Bunun Finansmanında Kiralama (Leasing) Yönteminin Rolü ve Önemi, III. Ulusal Tekstil Sempozyumu, Kasım-1986, Bursa.
- Tekstil Endüstrimizin Sorunları ve AET Karşısındaki Durumu, ISO Arş. D. Yay. No. 18, İst. 1984.
- Tekstil-Moda Dünyası, Tekstil Makinalarının Modernizasyonu Şart, No. 2, İst. 1984.
- Dünya-Ekonomi, Politika G., Türk Tekstil Sanayii'nin Sürekli Modernizasyona İhtiyacı var, 5 Aralık 1986, İst.
- Dünya-Ekonomi, Politika G., AT Üyeliği Öncesinde Tekstil Sanayinin Teknik Sorunları, 25-28 Ağustos 1987, İst.
- Kiralama Konusunda:
- ÖZDEMİR M., Kiralama Yöntemi: Dünyada ve Türkiye'deki Uygulamaları, (Basılmamış Doktora Tezi), I.Ü. Sos. Bil. Ens. 1984, İst.
- REİSOĞLU S., Hukuki Açıdan Finansal Kiralama Kanunu ve Değerlendirilmesi, Finansal Kiralama Semineri, Nisan 1986, İst.
- Finansal Kiralama Kanunu'nun Teşviklerden Yararlanma ve Gümrük Vergilerine İlişkin Hükümleri, (Md. 28-29).
- Kiralama Yolu ile İthalat, (LDTM'nin İthalat Yönetmeli-ğinin Finansal Kiralama ile İlgili Maddesi, 26 Aralık 1985, R.G.).
- Finansal Kiralama (Leasing), İkt. Bankası Yay., No. 3, Şubat 1986, İst.
- Finansal Kiralama Dosyası, ITO Yay., Ekim 1987, İst.

(*) Bu konuda bkz. "Endüstride Kiralama - Satın Alma Kararlarının Önemi", Endüstri Müh. Der., İTÜ İşletme Fak. Yay. No. 20. Burada kiralama ile satın alma arasında karşılaştırmalı bir örnek verilerek, kiralamanın satın almaya oranla daha ucuza geldiği kanıtlanmıştır.

Dünya Tekstil ve Giyim Üretimi ve Ticaretindeki Gelişmeler ve Türkiye'nin Durumu

Erol ÖZENÇ
İGEME Uzmanı

Dünya tekstil ticaretine bakıldığı zaman, Batı Almanyanın ihracatta hala en büyük olduğu ve ABD'nin Batı Almanya ile birlikte en büyük ithalatçı oldukları görülecektir. Öte yandan dünya giyim ticaretinde ise, Hong Kong önde gelen ihracatçı olarak İtalya'ya geçmiştir. Hemen hemen dünya giyim ithalatının üçte biri ABD'ye yapılmaktadır. 1986 yılı ABD ve Batı Avrupa tekstili için çok iyi bir yıl olmuştur. Asya'da ise muhtelif olaylar cereyan etmiştir. Türkiye'ye gelince, ülkemizin tekstil ve giyim konusunda sahip olduğu potansiyel ise görmemezlikten gelinemez.

When one looks at world trade in textiles, it will be observed that West Germany is still the biggest in exports, and U.S.A., together with West Germany are the biggest importers. On the other hand, in world clothing trade, Honi-Kong has surpassed Italy as the outstanding exporter. Almost one third of the world's total clothing imports is being made into U.S.A.

The 1986 has been a very good year for us textiles, and for West Europe as well. In Asia, different events have taken place.

As for Turkey, one can not underestimate the potential she has in textiles and clothing.

1. DÜNYA TEKSTİL İHRACATI VE İTHALATI

1.1. Batı Almanya İhracatta Hâlâ En Büyük

Tablo 1, 1979 ve 1985 yıllarında dünyanın önde gelen tekstil ithalatçı ve ihracatçı ülkelerini göstermektedir.

Tablo 1- Dünyanın Önemli Tekstil İthalatçı ve İhracatçı Ülkeleri, 1979 ve 1985

	1979		1980	
	Değer (Milyar \$)	Dünya Ticaretindeki % Payı	Değer (milyar \$)	Dünya Ticaretindeki % Payı
İHRACAT				
B. Almanya	6.0	12.1	6.0	10.8
Japonya	4.0	8.1	4.9	8.8
İtalya	4.2	8.5	4.7	8.5
Çin	2.3	4.6	3.6	6.5
Hong Kong	1.4	2.8	3.0	5.4
Bel. - Lük.	3.2	6.5	3.0	5.4
Fransa	3.2	6.5	2.9	5.2
Güney Kore	1.8	3.6	2.5	4.5
Taiwan	1.6	3.2	2.4	4.3
A.B.D.	3.2	6.5	2.1	0.2
Türkiye (*)	—	—	2.1	0.2
TOPLAM	30.0	62.3	35.3	64.3
İTHALAT				
A.B.D.	2.3	4.6	5.0	9.0
B. Almanya	6.4	12.9	5.0	9.0
Hong Kong	2.4	4.8	4.3	7.8
İngiltere	3.6	7.3	3.9	7.0
Fransa	3.8	7.7	3.4	6.1
Çin	0.4	0.8	2.8	5.1
İtalya	2.3	4.6	2.5	4.5
Japonya	2.0	4.0	1.9	3.4
Hollanda	2.1	4.2	1.8	3.2
Bel. - Lük.	2.1	4.2	1.7	3.1
TOPLAM	27.4	55.2	32.3	58.3
Top. DünTic.	49.6	100.0	55.4	100.0

Kaynak: GATT, International Trade, 1985-86

(*) : T.C. Başbakanlık Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı

Batı Almanya, hâlâ dünyanın en büyük tekstil ihracatçısıdır. Ancak 1985, 1979'a oranla dünya ihracatındaki payı bir miktar azalmıştır. 1979'dan bu yana, Japonya dünyanın ikinci en büyük ihracatçısı olarak İtalya'ya geçmiştir. Öte yandan İtalya da gelişen ülkelere yapılan ihracata rağmen dış ticaretin büyük bir bölümünü elinde tutmuştur. Örneğin Çin'den yapılan ihracatta büyük artışlar kaydedilmiş ve bu ülkenin 1985 yılında 1979 yılına oranla dünya ihracatındaki payı yaklaşık % 50 artarak dünya dördüncülüğünü muhafaza etmiştir. Bu arada Hong Kong da, ihracatını 1979'a oranla iki mislinden fazla artırarak, dünya beşinciliğine yükselmiş-